

"Hol vagy, István király?" kérdezi Babits Mihály, Szent Király városa című versében.

Hol vagy, István király most, amikor szükségünk van Rád? – kérdezzük mi is.

István király itt van velünk.

Ahogy ott volt Bethlennel, Rákóczival, Kossuth-tal, Nagy Imrével vagy Mindszentyvel, Ady Endrével és József Attilával. Szent Istvánt magunkban hordozzuk, a részünkké vált. Azzal, hogy megalapította a keresztény Magyarországot, azzal, hogy tudatos döntéssel a nyugati világ részévé tette hazánkat, nem pusztán kijelölte az utat, amelyen járnunk kell, de elvitathatatlan helyet kapott az életünkben is. Ott van velünk a hétköznapokon és az ünnepeken, az iskolákban, köztereinken, templomainkban, a kórházakban, versekben, regényekben, filmen és rockoperában határon innen és túl. Előtte hajtunk fejet nemzeti ünnepünkön, neki mondunk köszönetet bátorságáért, hitéért, bölcsességéért és alázatáért. Szent István a magyarok közös nevezője. Úgy van bennünk, hogy közben felettünk áll, úgy van mögöttünk, hogy közben előttünk jár.

Tisztelt Ünneplők!

Megtisztelő és egyben örömteli, hogy – polgármester úr kezdeményezésére – szent királyunk szülővárosában, Esztergomban ünnepelhetünk ma együtt. A tavalyi székesfehérvári augusztus 20. után most tanúi lehettünk a magyar államiság szempontjából meghatározó két város formális szövetségkötésének.

Kedves esztergomiak, tisztelt polgármester urak, köszönöm a meghívást!

A sokszor érthetetlen, rohamtempóban változó világot az ember számára az otthon és az ünnepek teszik élhetővé. Az otthon az a hely, ahol biztonságban érezzük magunkat, ahol magabiztosan mozgunk, ahol eligazodunk. Az otthon az a tér, amit saját ízlésünk és igényeink szerint alakíthatunk. Innen jó elindulni, és ide jó hazatérni.

Ahhoz pedig, hogy az időben se váljunk elveszetté, ünnepekre van szükségünk. Minősített napokra, melyek útjelzőül szolgálnak, és biztonságot nyújtanak az idő körforgásában. Elviselhetővé, mérhetővé, összehasonlíthatóvá, tervezhetővé teszik az életünket. Segítenek visszaemlékezni és előretekinteni.

Otthon és ünnepek – kapaszkodóink térben és időben.

Jólesik kimondani: van otthonunk. A Kárpát-medence huzatos vidéke az a helye a világnak, ahol minden magyar otthonra lelhet. Szeretjük a forró alföldi homokot a talpunk alatt, a Bakony csendjét, a Duna-

kanyar lenyűgöző látványát. Büszkék vagyunk a világ legszebb parlamentjére, kaland átúszni a magyar tengert, járni a Kéktúrát. Szívet melengető Káptalantótiból ránézni a Balatonra vagy Fehérkőlapárról a Bük vonulatára. Ismerjük a szabolcsi alma, a szatmári szilva, a gönci barack, a badacsonyi szőlő, a drávaiványi dinnye zamatát. Otthon vagyunk a Székelykőnél, Újvidéken, Gombaszögön és Munkácson. A saját képünkre formáltuk, a mi igényeink szerint laktuk be ezt a lángoktól ölelt kis országot. S közben tudjuk, hogy Magyarországot a csodálatos természeti kincsek és az itt élő emberek egyszerre teszik gazdaggá és szerethetővé.

Van otthonunk és vannak ünnepeink is. Augusztus 20. nem porlepte hagyomány és nem is modern buli. Augusztus 20. ünnep, a szó legteljesebb értelmében. A múltunkra újra és újra emlékeztető, a jövőnkét évről-évre reménnyel megtöltő ünnep. Ilyenkor háttérbe szorul a lényegtelen, és előtérbe kerül az igazán lényeges. Van esélyünk olyan mélységet megélni és olyan magasságba emelkedni, ahol a magyar nemzet magától értetődő összetartozását megélhetjük.

Ilyen felemelő pillanat volt ma reggel a honvédek tisztavatása. Amikor kétszáz magyar egyenruhás fiatal esküszik egyszerre: hazám függetlenségét, a magyarok jogait és szabadságát életem árán is megvédem.

A nemzetet összekovácsoló büszkeséggel töltött el bennünket a tegnap este, amikor a világszínvonalú, új Atlétikai Központban megnyitottuk a Magyarországon eddig megrendezett legnagyobb sporteseményt, az Atlétikai Világbajnokságot.

Az összetartozás-érzést élhettük át, amikor előző este több tízezer énekeltük együtt a negyven éve bemutatott István, a király rockopera felújított előadásán: Adj békét, Uram!

Együtt dobbant a szívünk néhány hete a világbajnok kardválogatottak, a férfi vízilabdacsapat, Koch Máté, Kós Hubert, Vas Kata Blanka vagy Szoboszlai Dominik sikerei láttán.

A nemzet magától értetődő egysége feletti múlhatatlan öröm költözött a szívünkbe Ferenc pápa apostoli látogatásának három napja alatt.

És a nemzeti közösség erejét érezzük, amikor példátlan összefogással segítünk a véres háború elől menekülő kárpátaljai és ukrán családoknak.

Szerencsések vagyunk tehát. Nem lehetünk elveszettek sem térben, sem időben, mert van hazánk, vannak nemzeti ünnepeink és olyan minősített pillanataink, amikor átérezzük: több az, amit összeköt bennünket annál, ami szétválaszt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az ünnepekkor még azok is egy asztalhoz ülnek, akiknél a hétköznapokban erre nincs idő, lehetőség, figyelem, szándék. S ha már asztalhoz ülünk, megtörjük a kenyeret, egymás szemébe nézünk, és megkérdezzük: hogy vagy? Mi magyarok, ráadásul valódi érdeklődéssel kérdezzük és komolyan is válaszolunk erre a kérdésre. Elmondjuk, hogy vagyunk. Beszámolunk arról, milyen eredményt értek el a gyerekek az iskolában, hogy van a nagymama, milyen nézeteltérésünk adódott a főnökünkkel, mi történt a szűkebb és tágabb környezetünkben. Jaj annak, aki megkérdezi, hogy is vagyunk!

Elnökségem másfél éve alatt találkoztam somogyi, nógrádi, szabolcsi, szatmári, beregi, komárom-esztergomi és budapesti emberekkel. Elmentem Erdélybe, a Felvidékre, Délvidékre, Muravidékre és Kárpátaljára (sőt, mivel Advent óta nem lehattunk együtt, kedden indulok, hogy ismét találkozhatok a kárpátaljai magyarokkal). Leültem a sámlira, meghallgattam az örömeiket, a büszkeségeiket és a gondokat, kétségeiket. Beszélgettem szülőkkel és gyerekekkel, táborozókkal és táboroztatókkal, kadéttal és katona fiaikat vesztett szülőkkel, vállalkozókkal és gyári munkásokkal, rendőrökkel, tüntetőkkel, női vezetőikkel, konyhai kisegítőikkel, ápolókkal, papokkal, orvosokkal, diákokkal és tanárokkal. A találkozások alkalmat adtak arra, hogy feltegyem a kérdést: hogy vannak?

Most képletesen Önökkel ülök egy asztalhoz, és Önökhöz fordulva kérdzem: hogy vannak?

Hogyan viselik a másfél éve tartó szomszédos háborúval együtt járó bizonytalanságot?

Hogyan túrik a déli határszélen a hazánkba jogellenesen érkezők jelentette nyomást?

Hogyan küzdenek meg a magas árakkal, a nehezebb körülményekkel?

Tudnak-e örülni a család gyarapodásának, a jó termésnek, a friss kenyérnek, egy jó szónak, a figyelemnek, törődésnek, a közösségnek?

Hálát adhatunk a magyar történelem sikeres, a legtöbb magyar számára emelkedést hozó évtizedéért, mely megelőzte a váratlan kihívásokat. A koronavírus-járvány mélyebb és nehezebben múló nyomot hagyott, mint reméltük. A szomszédunkban zajló háború pedig még akkor is szívet-lelket megviselő, embert próbáló tragédia lenne, ha nem egy világjárvány zárójelében szakad ránk, vagy ha nem következnek belőle határon túlnyúló gazdasági nehézségek. Én is láttam és látom a gazdasági adatokat. Az itthoni árak vitathatatlanul magasak. Tudom, hogy a relatív bőség éveit nehezebb időszak követte.

De azt is tudom, mennyire meghatározza a közérzetünket, ha látjuk, merre tartunk. Ha tudjuk: a nehezén már túlvagyunk, van kilátás arra, hogy a holnap könnyebb lesz, az azt követő nap pedig még könnyebb.

Köszönöm Önöknek, hogy előre tekintenek. Köszönöm, hogy a magyaroktól megszokott kitartással, szívóssággal és kreativitással, újratanult szorgalommal küzdik át magukat a nehéz időszakokon. Köszönöm, hogy parttalan panaszkodás helyett újra és újra hajlandók feltúrni az ingujjat, és ott vannak a munkahelyeken, a gyárakban, a földeken, a határmenti és árvízi védekezésben, az iskolákban, a kórházakban, szociális otthonokban, a hivatalokban vagy a közösségek élén.

Köszönöm, hogy képesek a fonákja helyett a színéről nézni az életünket. És köszönöm, hogy nem hagyják magukat! Köszönöm, hogy hisznek a magyar életben, hogy segítenek követendő példát állítani a fiataloknak. Köszönöm, hogy képesek támaszt és segítséget nyújtani annak, aki segítséget szenved. Köszönöm, hogy együtt a jövőbe kapaszkodhatunk.

Hogy vannak? – kérdezem. S az őszinte válaszban talán több a kétség, bizonytalanság, félelem, keserűség. Látom, hallom az aggodalom hangjait, de a csüggedésben is tapasztalom a remény erejét. Az ünnep most ezt is erősíti bennünk. Augusztus 20. nem fölösleges turisztikai látványosság, augusztus 20-a a jövőjét remélő, azért tenni kész nemzet erőgyűjtő ünnepe.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szent István öröksége nem csak Imre hercegé. Majd' ezer évvel a halála után talán egy sem akad, aki ne tudná Magyarországon, ki István király. Nem történelmi szereplőként, nem egy panoptikum szakállas, férfi tagjaként őrizzük emlékét, hanem a sokszor fájdalmas, véres, küszködéssel teli évezredet átvészelő, újra és újra talpra álló nemzetünk alapító atyjaként. Szent István ezeréves tanítása érvényes volt akkor is, amikor még nyomdagép és papír sem volt, és még akkor is érvényes lesz, amikor talán már újra nem használunk papírt.

Mögöttem, az Esztergomi Bazilika Duna felé néző nyugati homlokzatán a kolosséiakhoz írt levélből szerepel egy mondat. Pál levelében ugyanazokra az erényekre hívja fel a kolosséi gyülekezet figyelmét, amire Szent István figyelmezteti Imre herceget Intelmeiben. Szelídségre, türelemre, könyörületességre, mértékletességre, alázatosságra, becsületre és szeretetre hívnak minket. Hallgassunk rájuk! Ha ezen értékek mentén hozunk döntéseket, különbek leszünk a haszonlesőknél, és büszkéek lehetnek ránk az utódaink. Ezekből az értékből nem engedhetünk. Itt nincs helye a kompromisszumnak. Ha ezen útmutatások mentén éljük életünket, akkor a nehezebb napok sem tudnak megtörni Bennünket. Akkor van esélyünk rá, hogy emelt fővel, megerősödve nézzünk szembe a kihívásokkal.

Tudjuk: nem vagyunk elveszettek sem térben, sem időben, hiszen van hazánk és vannak ünnepeink. S akkor már csak a Bazilika homlokzatának feliratát kell megszívlelnünk: „*quae sursum sunt quaerite*” – az odafent valókat keressétek!

Hiszen az ÖVÉ az ország, a hatalom és a dicsőség.

Isten éltesse a magyarokat, Isten éltesse Magyarországot!